

		Paraaf voor agendering
Behandelend ambtenaar	ing. A.L. Weertman	Akkoord
Ambtelijk opdrachtgever / Leidinggevende	Damen, JH	digitaal
Bestuurlijk opdrachtgever / Portefeuillehouders	Weber, JF	
Provinciesecretaris	drs. J.H. de Baas	

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
A-Openbaar	28 november 2017	

Onderwerp

Partiële herziening PAS AERIUS M16L

Publiekssamenvatting

Natuur in Nederland en Zuid-Holland kan kwetsbaar zijn voor stikstofdepositie, afkomstig van stikstofuitstoot van (economische) activiteiten. Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) bewaakt de balans tussen ruimte voor economische ontwikkelingen en bescherming van kwetsbare natuur. Het PAS stelt vast waar en hoeveel stikstofdepositieruimte in Nederland beschikbaar is voor economische activiteiten. Depositieruimte is alleen beschikbaar indien dit geen nadelige gevolgen heeft voor de aanwezige stikstofgevoelige natuur in Natura 2000 gebieden.

Het Programma en de beschikbare depositieruimte worden jaarlijks geactualiseerd met het landelijk rekenmodel AERIUS Monitor zodat de laatste inzichten benut worden. Belangrijkste verbetering in deze actualisatie is dat de leefgebieden van soorten opgenomen wordt in het PAS.

28 november 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met herziening van het programma Programmatische Aanpak Stikstof.

Advies

1. In te stemmen met de herziening van het programma Programmatische Aanpak Stikstof (PAS M16L);
2. In te stemmen met de geactualiseerde gebiedsanalyses ten behoeve van de herziening van het programma Programmatische Aanpak Stikstof;
3. In te stemmen met de Nota van Antwoord op de zienswijzen Herziening Pas M16L;
4. Vast te stellen de informatieve brief aan PS inzake de herziening van het programma Programmatische Aanpak Stikstof;
5. Vast te stellen de brief aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit waarbij wordt ingestemd met de herziening van het programma Programmatische Aanpak Stikstof;

6. Vast te stellen de brief aan de Wethouder Financiën, Organisatie, Haven, Binnenstad en Sport van de gemeente Rotterdam, waarbij de bestuurlijke toezeggingen worden gedaan om – binnen de bevoegdheden van GS - de
  - gereserveerde ontwikkelingsruimte die niet beschikbaar kan worden gesteld in de eerste PAS-periode, beschikbaar komt bij de tweede PAS-periode voor zover in de eerste PAS-periode nog sprake is van een tekort aan ontwikkelingsruimte voor het project 'haven- en industrieel complex Rijnmond' van het Haven- en Industrieelcomplex Rotterdam;
  - aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit voor te stellen dat het project 'haven- en industrieel complex Rijnmond' ook na 2021 opnieuw zal worden opgevoerd als prioritair project door provincie Zuid-Holland.
  - ten behoeve van een structurelere oplossing een interbestuurlijke werkgroep (mede) op te richten die voorstellen gaat doen over de wijze waarop het toedelen van ontwikkelruimte over meerdere PAS-periodes mogelijk gemaakt kan worden.
7. Vast te stellen de publiekssamenvatting bij het voorstel Partiële herziening PAS AERIUS M16L.

Besluit GS Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om het geadresseerde ministerie te wijzigen indien dit op basis van de nieuwe naamgeving van de ministeries nodig is.

Bijlagen

Bijlage 1 Concept Brief minister LNV verzoek_om_instemming_met_de_partiële_herziening_PAS_M16L

Bijlage 2 PAS programma_def - herziening M16L - 15 december 2017

Bijlage 3 t/m 11 Gebiedsanalyses bijgesteld op basis van AERIUS M16L

Bijlage 12 Nota van Antwoord - herziening PAS M16L - 15 december 2017

Bijlage 13 GS Brief aan PS partiële herziening PAS

Bijlage 14 GS brief aan minister van LNV inzake instemming GS ZH met partiële herziening PAS

Bijlage 15 Scan_brief_gem_Rotterdam_inzake_verzoek_instemming_reserveren_HIC_tweede_PAS-periode.

Bijlage 16 GS Brief aan gem Rotterdam - inzake_instemming_reserveren_HIC_tweedePAS-periode

1 Toelichting voor het College

Een algemene beschrijving van het project en de ontwikkelingen zijn beschreven in bijlage 13 - GS Brief aan PS partiële herziening PAS.

A. Programma Aanpak Stikstof

In de partiële herziening PAS M16L zijn de volgende aanpassingen doorgevoerd:

- Actualisatie cijfers op basis van de uitkomsten van de definitieve AERIUS Monitor 2016L;
- LeefGebied (LG) kaarten zijn toegevoegd;
- De gebiedsanalyses zijn geactualiseerd
- De bijlage met de prioritaire projectenlijst voor enkele Rijksprojecten is aangepast
- Enkele redactionele aanpassingen

Belangrijkste verbetering in deze actualisatie is dat de leefgebieden van soorten opgenomen wordt in het PAS.

20 juni 2017 heeft u reeds ingestemd met de geactualiseerde gebiedsanalyses voor de terinzagelegging en de wijziging van de regeling natuurbescherming, waarbij ook de bijlage met de prioritaire projectenlijst voor enkele Rijksprojecten is aangepast. Hierbij is het Register, eerder dan in de vorige actualisaties, aangepast. In het Register wordt de beschikbare en uitgegeven depositieruimte vastgelegd. Het aanpassen van het Register dient formeel in de Regeling natuurbescherming aangepast te worden.

Doordat al eerder is ingestemd met de wijziging regeling natuurbescherming werd het mogelijk om de periode dat er geen vergunning verleend kunnen worden, met een maand te verkorten.

B. Gebiedsanalyses

Voor zover de definitieve gegevens van het PAS AERIUS Monitor M16L zijn ingevoerd in het landelijk rekeninstrument AERIUS en heeft geleid tot nieuwe uitkomsten in berekeningen, zijn deze doorgevoerd in de gebiedsanalyses (bijlagen 3 t/m 11). De provincie heeft de leefgebieden al bij de start van het PAS in 2015 ingevoerd. Daardoor zijn er geen tot minimale verschillen (max 1 mol/ha/ja) ten opzichte van de vorige versie M16 van het PAS. De verschillen worden veroorzaakt door invoer van actuele gegevens over uitgegeven ontwikkelingsruimte, emissies en andere data. Dit heeft alleen geleid tot redactionele aanpassingen en een herbevestiging van het ecologische oordeel.

In het GS-besluit van 20 juni 2017 zijn de gebiedsanalyses reeds vastgesteld. Dit was ten behoeve van de Ter Inzage Legging (TIL). Abusievelijk is de gebiedsanalyse Coepelduynen toen niet voorgelegd ter besluitvorming aan GS EN later wel ter inzage gelegd. Nu liggen de definitieve gebiedsanalyses ter vaststelling voor. Naar aanleiding van de TIL en de ingediende zienswijzen zijn de gebiedsanalyses ongewijzigd gebleven.

C. Ter inzage legging/Nota van Antwoord

Specifiek voor provincie Zuid-Holland is alleen een zienswijze ingediend door Havenbedrijf

Rotterdam. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de gebiedsanalyses omdat de punten betrekking hebben op afspraken die in de Taskforce gemaakt zijn ten behoeve van de volgende herziening 'M18'. De overige punten hebben betrekking op de PAS systematiek en zijn beantwoord door het Rijk. Geadviseerd wordt in te stemmen met de Nota van Antwoord.

D. Reserveren HIC tweede PAS-periode

Het PAS biedt de mogelijkheid om bestemmingsplannen die vallen onder de Crisis- en Herstelwet (CHW) volledig als prioritair project op te nemen in AERIUS. De bestemmingsplannen in het Haven- en Industriecomplex Rotterdam (HIC) vallen hieronder. Om deze bestemmingsplannen voor gebieden in het Haven- en Industriecomplex Rotterdam vast te kunnen stellen, is het noodzakelijk dat er duidelijkheid bestaat over de beschikbaarheid van ontwikkelingsruimte in het PAS gedurende de looptijd van de bestemmingsplannen. Het PAS zelf biedt, vooralsnog, geen mogelijkheid om ruimte te reserveren voor de tweede en derde PAS-periode ná 2021. Daarom is voor belangrijke en langlopende projecten (zoals HIC, maar ook voor andere prioritair projecten¹) benodigde ruimte in de eerste PAS-periode gereserveerd, terwijl die pas deels in volgende PAS-periodes voor vergunningverlening nodig is. Dit levert een onnodige belasting op voor de eerste PAS-periode. Veel beter zou het zijn om een deel van de reservering naar een volgende PAS-periode te kunnen verplaatsen, waarmee een reëlere prognose ontstaat. Omdat het PAS vooralsnog deze mogelijkheid niet biedt, zijn op dit moment bestuurlijke afspraken nodig over volgende PAS-perioden. Dit geldt niet alleen voor het HIC, maar ook voor andere bestemmingsplannen die deze PAS-periode nog vastgesteld moeten worden en die vallen onder de CHW. Voor de helderheid wordt hier echter enkel gesproken over het HIC, aangezien daar de problematiek momenteel het meest urgent is. Voor andere CHW plannen zijn voor zover bekend geen problemen met rode hexagonalen.

Er bestaat namelijk een reëel risico dat M18 weer rode hexagonalen² zal vertonen rondom het Havengebied Rotterdam. Om dergelijke rode hexagonalen straks het hoofd te bieden hebben provincie Zuid-Holland, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Havenbedrijf Rotterdam en gemeente Rotterdam³ afgesproken dat de reservering voor het HIC tijdelijk kan worden ingeperkt (bevroren), mits er afspraken gemaakt kunnen worden over de beschikbaarheid van ontwikkelruimte op langere termijn. Gemeente Rotterdam heeft deze afspraken nodig om het bestemmingsplan Maasvlakte 2 vast te kunnen stellen, indien de benodigde ontwikkelruimte niet volledig beschikbaar is in de eerste PAS-periode. De inperking van de reservering zou plaats vinden bij inwerkingtreding van AERIUS Monitor 18, daarom zouden de bestuurlijke afspraken (ruim) voor inwerkingtreding van M18 gemaakt moeten zijn en vóór het vaststellen van het ontwerp bestemmingsplan Maasvlakte 2.

Effecten

Het besluit in dit voorstel voor besluitvorming maakt de weg vrij om op rode hexagonalen de reservering van het HIC voor de eerste PAS-periode opnieuw te beperken/bevriezen, zonder

---

¹ Er is immers pas 2% van de totale hoeveelheid gereserveerde ruimte benut

² Locaties waar stikstofdepositiestijging wordt berekend, terwijl doel van het PAS een verlaging van de depositie is.

³ De interbestuurlijke Taskforce Rode Hexagonalen Kapittelduinen

daarmee risico's te veroorzaken voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan Maasvlakte 2.

De interbestuurlijke Taskforce Rode Hexagonen onderzoekt verder of en hoe het mogelijk is om op structurelere wijze langlopende projecten en ontwikkelingen (zoals ontwikkelgebieden in het kader van Crisis- en Herstelwet) beter in het PAS in de tijd te programmeren en de beoogde groei in de juiste PAS-periode te verplaatsen. Daarmee kan de druk op prioritaire projecten op de eerste PAS-periode afnemen.

Financieel en fiscaal kader

Met dit besluit wordt geen financiële verplichting vastgelegd.

Juridisch kader

Het PAS maakt bescherming en ontwikkeling mogelijk van kwetsbare, voor stikstof gevoelige natuur en maakt tegelijkertijd ruimte maken voor economische ontwikkelingen. Het PAS heeft betrekking op Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is het Europese natuurnetwerk dat als zodanig is aangewezen op grond en ter uitvoering van de Europese Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn. De bescherming van de Natura 2000 gebieden volgens deze richtlijnen is in 2005 geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998, thans de Wet natuurbescherming (Wnb). Ook het PAS is verankerd in de Wnb. Provincies zijn verantwoordelijk voor de bescherming van een belangrijk deel van Natura 2000 gebieden: het opstellen van Natura 2000 beheerplannen, het beheer dat nodig is voor de realisatie van de Natura 2000 doelen, de monitoring, de vergunningverlening en handhaving. Door middel van vergunningen en toestemmingsbesluiten op grond van de Wnb wordt ook een deel van de beschikbare ontwikkelingsruimte toegedeeld aan activiteiten en projecten. Hiertoe zijn door Gedeputeerde Staten beleidsregels vastgesteld. De PAS is relevant voor: ruimtelijke ordening, economische zaken, mobiliteit & milieu.

Het PAS is een programma van de ministeries van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Infrastructuur en Waterstaat, en Defensie en de twaalf provincies. Door middel van de PAS committeren deze partijen zich aan een aantal zaken. Via de Wet natuurbescherming (Wnb) is geborgd dat de door de PAS voorgeschreven (herstel)maatregelen en maatregelen ter voorkoming van verslechtering ook daadwerkelijk door Gedeputeerde Staten tijdig gerealiseerd worden. Waar nodig zijn door provincies uitvoeringsovereenkomsten gesloten met terrein behorende natuurorganisaties.

Ook het periodiek actualiseren van de PAS is een verplichting die voortvloeit uit de Wnb. Verdere verplichtingen voor de Provincies zijn de reservering en toedeling van ontwikkelingsruimte per vergunning voor projecten en andere handelingen in segment 1 (prioritaire projecten) en segment 2 (vrije ruimte). Ook het monitoren en indien nodig bijsturen is een verplichting die voortvloeit uit de PAS alsmede de hiermee samenhangende rapportageverplichtingen.

2 Proces

Proces tot nu toe

Op 1 juli 2015 zijn de PAS en onderliggende provinciale beleidsregels in werking getreden.

Op 1 december 2015 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met de (eerste) partiële herziening PAS op basis van AERIUS Monitor 15. Deze is 15 december 2015 in werking

getreden.

Op 31 januari 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met de (tweede) partiële herziening PAS op basis van AERIUS Monitor 16. Deze is 17 maart 2017 in werking getreden.

Op 20 juni 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met de geactualiseerde gebiedsanalyses ten behoeve van de TIL en het aanpassen van de Regeling natuurbescherming, inhoudende aanpassing van de wijzigingsdatum van het Register en de bij de Regeling natuurbescherming behorende prioritaire projectenlijst waarin enkele Rijksprojecten zijn gewijzigd, ten behoeve van de herziening van het PAS M16L.

Vervolgproces

Inwerkingtreding partiële herziening van het PAS op basis van AERIUS Monitor M16L op 15 december 2017.

3 Communicatiestrategie

- Publiceren instemming Gedeputeerde Staten op 28 november 2017 op de provinciale website
- Informeren Rijk en IPO over het besluit van Gedeputeerde Staten